

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

Ion Druță, Maria Ghervas

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Ștefanco Ștefan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ștefanco Ștefan împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Ștefanco Ștefan și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 mai 2015,

c o n s t a ț ă

La 18 decembrie 2014, Ștefanco Ștefan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin ordinul IGP nr. 721 ef din 19 noiembrie 2014, a fost sancționat disciplinar cu concediere din poliție, pentru încălcarea prevederilor art. 9 alin. (2) lit. b) și d) din Codul muncii și a pct. 8 din contractul individual de muncă, acțiuni manifestate prin absența fără motive întemeiate de la lucru în timpul zilei de muncă, și anume la 04 noiembrie 2014, ceea ce constituie o încălcare în temeiul art. 47 alin. (1) lit. k) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutului polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012 (pentru comiterea unei încălcări grave).

Indică Ștefanco Ștefan că reieșind din conținutul ordinului de sancționare, la 04 noiembrie 2014, de către conducerea Inspectoratului de Poliție Drochia a fost dispusă inițierea anchetei de serviciu pe faptul abaterilor disciplinare comise de către reclamant. În urma controlului efectuat de șeful sectorului de poliție nr. 2 al IP Drochia, Morcov Leonid, s-a stabilit că Ștefanco Ștefan la 04 noiembrie 2014 nu a fost prezent la serviciu și la apelurile telefonice nu a reacționat, fapt confirmat și prin explicația șefului de post al Postului de Poliție Sofia, Tetelea Sergiu.

Declară că din circumstanțele enunțate, angajatorul a constatat că prin acțiunile reclamantului, inclusiv prin neanunțarea șefilor despre motivul neprezentării, dânsul a încălcat disciplina de serviciu, ceea ce constituie o încălcare gravă a prevederilor Codului muncii și a clauzelor contractului individual de muncă.

Afirmă reclamantul că nu este de acord cu sancțiunea aplicată de către angajator, deoarece potrivit ordinului IGP nr. 721 ef din 19 noiembrie 2014, dânsul a comis mai multe abateri disciplinare, fără însă a fi specificate caracterul lor, data comiterii, precum și nu este menționată încadrarea juridică a abaterilor disciplinare date și dacă acestea stau la baza deciziei de concediere. Totodată, angajatorul nu a indicat în ordinul de concediere perioada de absență de la serviciu, menționând doar absența fără motive întemeiate de la lucru în timpul zilei.

Consideră Ștefanco Ștefan că neanunțarea șefilor despre motivul neprezentării la serviciu nu constituie abatere disciplinară care se sancționează cu concediere, or, nu s-a constatat că reclamantul a avut în posesie telefon mobil și intenționat a ignorat apelurile șefilor. Mai mult ca atât, angajatorul nu și-a motivat concluzia de aplicare a sancțiunii disciplinare – concedierea, prin prisma prevederilor Statutului disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502 din 09 iulie 2013, inclusiv nu a invocat gravitatea faptei și existența consecințelor grave survenite în rezultatul comiterii abaterii disciplinare.

Solicită reclamantul anularea ordinului IGP nr. 721 ef din 19 noiembrie 2014 „Cu privire la sancționarea disciplinară a ofițerului de sector al Postului de poliție Sofia al SP nr. 2 Pelinia al IP Drochia al IGP al MAI, locotenent de poliție Ștefanco Ștefan Ion”, restabilirea în funcție și încasarea plăților salariale pentru perioada absenței forțate de la serviciu.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 mai 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, a fost respins apelul declarat de către Ștefanco Ștefan și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 mai 2015.

La 17 mai 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Ștefanco Ștefan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 și hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 mai 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, Ștefanco Ștefan a indicat că instanțele ierarhic inferioare au apreciat în mod arbitrar probele administrate și ca rezultat au emis hotărâri nemotivate, ilegale și neîntemeiate.

Afirmă recurentul că atât prima instanță, cât și cea de apel, nu s-au expus în privința tuturor argumentelor invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, și anume că angajatorul, deși a menționat în ordinul nr. 721 ef din 19 noiembrie 2014 că dânsul a comis mai multe abateri disciplinare, nu a specificat caracterul lor, data comiterii și dacă acestea au stat la baza emiterii deciziei de concediere.

Consideră Ștefanco Ștefan că neanunțarea șefilor despre motivul neprezentării la serviciu nu constituie abatere disciplinară care se sancționează cu concediere, deoarece nu a avut în posesie telefon mobil, cu ajutorul căruia să anunțe șefii despre motivul neprezentării.

Declară recurentul că nici intimatul IGP și nici instanțele ierarhic inferioare nu au stabilit prin ce anume se manifestă încălcarea gravă comisă de către Ștefanco Ștefan și prin ce se justifică aplicarea celei mai grave sancțiuni – concedierea, or, potrivit art. 54 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutului polițistului, pentru abaterile disciplinare sunt aplicabile și alte sancțiuni, de alternativă.

La 25 iunie 2016, în adresa intimatului IGP a fost expediată copia recursului declarat de către Ștefanco Ștefan cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 07 iulie 2016, intimatul IGP a depus referință, solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, deoarece în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, angajatorul întemeiat a aplicat lui Ștefanco Ștefan sancțiunea disciplinară sub formă de concediere, în acest sens gravitatea sancțiunii fiind motivată prin prisma prevederilor legale date.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016 recursul declarat de către Ștefanco Ștefan a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) CPC, deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Art. 239 CPC prevede că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 47 alin. (1) lit. k) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, încetarea serviciului în Poliție, precum și a contractului individual de muncă al polițistului, poate avea loc pentru încălcarea sistematică a disciplinei de serviciu sau pentru comiterea unei încălcări grave.

Conform art. 53 din Legea menționată, se consideră abateri disciplinare acțiunile sau inacțiunile polițistului prin care se încalcă prevederile legii, ale altor acte normative, restricțiile și interdicțiile stabilite, clauzele contractului individual de muncă, cerințele fișei postului, prevederile Codului de etică și deontologie al polițistului.

Art. 54 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului stipulează că comiterea de abateri disciplinare, în funcție de gravitatea lor și de gradul de vinovăție, atrage aplicarea următoarelor sancțiuni disciplinare: avertisment; mustrare; mustrare aspră; retrogradare cu un grad special; retrogradare în funcție și concediere.

Potrivit art. 55 alin. (5) și (7) din aceeași Lege, la aplicarea sancțiunii disciplinare se ține seama de activitatea desfășurată anterior de către polițist, de împrejurările în care a fost săvârșită abaterea disciplinară, de cauzele, gravitatea și consecințele acesteia, de gradul de vinovăție, precum și de preocuparea pentru înlăturarea consecințelor faptei comise. Faptele care constituie abateri disciplinare, modul de aplicare, atenuare și ridicare a sancțiunilor disciplinare sunt prevăzute în Statutul disciplinar al polițistului, aprobat de Guvern.

Conform pct. 36 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al polițistului nr. 502 din 09 iulie 2013, faptele care constituie abateri disciplinare sunt:

- 1) absența fără motive întemeiate de la serviciu;
- 2) prezentarea la serviciu în stare de ebrietate sau consumul de băuturi alcoolice, de stupefiante ori de substanțe toxice în timpul serviciului;
- 3) săvârșirea unei sustrageri (inclusiv în proporții mici) din patrimoniul Ministerului Afacerilor Interne, a autorităților administrative și instituțiilor din subordinea acestuia;
- 4) comiterea unei fapte ilegale care discreditează imaginea Poliției;
- 5) aplicarea violenței fizice;
- 6) neexecutarea ordinelor și dispozițiilor legale ale conducătorului ierarhic superior;
- 7) neexecutarea sarcinilor și atribuțiilor stabilite în fișa postului și în Regulamentul intern al subdiviziunii în care activează polițistul;
- 8) încălcarea jurământului;
- 9) încălcarea restricțiilor și interdicțiilor stabilite de Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului;
- 10) alte fapte (acțiuni sau inacțiuni) care rezultă din prezentul Statut și din alte acte normative.

Pct. pct. 80-83 din Hotărârea dată prevăd că la aplicarea sancțiunii disciplinare se va ține cont de: activitatea desfășurată anterior de către polițist; cauzele care au determinat săvârșirea abaterii disciplinare; împrejurările în care a fost săvârșită abaterea disciplinară; gradul de vinovăție; gravitatea abaterii disciplinare și consecințele acesteia; preocuparea pentru înlăturarea consecințelor faptei comise; existența unor sancțiuni disciplinare aplicate anterior, care nu au fost stinse în condițiile legii. Gravitatea abaterii disciplinare se determină în funcție de consecințele acesteia. Sancțiunile disciplinare mai aspre se aplică pentru abaterile disciplinare grave sau repetate comise în exercițiul funcției sau în grup. Concedierea din cadrul Poliției este o măsură disciplinară extremă și se aplică pentru încălcări sistematice a disciplinei de serviciu sau pentru comiterea unei abateri disciplinare grave.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii, rezultă că prin ordinul IGP nr. 721 ef din 19 noiembrie 2014, Ștefanco Ștefan a fost sancționat disciplinar cu concediere din poliție, pentru încălcarea prevederilor art. 9 alin. (2) lit. b) și d) din Codul muncii și a pct. 8 din contractul individual de muncă, acțiuni manifestate prin absența fără motive întemeiate de la lucru în timpul zilei de muncă, și anume la 04 noiembrie 2014, ceea ce constituie o încălcare în temeiul art. 47 alin. (1) lit. k) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutului polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012 (pentru comiterea unei încălcări grave).

Din conținutul ordinului IGP nr. 721 ef din 19 noiembrie 2014 rezultă că la 04 noiembrie 2014, de către conducerea Inspectoratului de Poliție Drochia al IGP, a fost dispusă inițierea anchetei de serviciu pe faptul abaterilor disciplinare comise de către Ștefanco Ștefan (f.d. 9).

Totodată, prin încheierea cu privire la cercetarea de serviciu a locotenentului de poliție Ștefanco Ștefan din 17 noiembrie 2014, se propune concedierea din poliție a ultimului, pentru încălcarea disciplinei de serviciu manifestată prin ignorarea prevederilor pct. 36 pct. (1) și (10) din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al polițistului - absența fără motive întemeiate de la serviciu (pct. 1)

și alte fapte (acțiuni sau inacțiuni) care rezultă din prezentul Statut și din alte acte normative (pct. 10) (f.d. 31).

Reieșind din cele menționate, se conchide că Ștefanco Ștefan anterior absenței fără motive întemeiate de la serviciu la 04 noiembrie 2014, a mai comis și alte abateri disciplinare, însă atât în ordinul de concediere, cât și în materialele anchetei de serviciu, nu se conțin date despre careva abateri disciplinare care ar fi fost comise anterior de către Ștefanco Ștefan și dacă această circumstanță a stat la baza aplicării sancțiunii disciplinare – concedierea.

Afară de aceasta, instanța de recurs constată că angajatorul IGP a indicat în ordinul de concediere că Ștefanco Ștefan a comis o încălcare gravă prin absența fără motive întemeiate de la lucru în timpul zilei de muncă, însă, contrar prevederilor pct. pct. 80-83 din Statutul disciplinar al polițistului, citate supra, nu a motivat ce circumstanțe au stat la baza stabilirii gradului de gravitate a încălcării comise de către recurentul-reclamant, și anume cauzele care au determinat săvârșirea abaterii disciplinare; împrejurările în care a fost săvârșită abaterea disciplinară; gradul de vinovăție; gravitatea abaterii disciplinare și consecințele acesteia; preocuparea pentru înlăturarea consecințelor faptei comise; existența unor sancțiuni disciplinare aplicate anterior, care nu au fost stinse în condițiile legii.

Or, legislația aplicabilă în speță – pct. 36 din Statutul disciplinar al polițistului, nu reglementează expres care anume abateri disciplinare din cele enumerate în număr de 10, este clasificată ca fiind gravă și care mai puțin gravă. Din sensul prevederilor pct. pct. 80-83 din Statutul disciplinar rezultă că administrația angajatorului urmează să aprecieze gradul de gravitate a încălcării în dependență de consecințele faptei, împrejurările săvârșirii faptei și impactul care a survenit în rezultatul acesteia.

Prin urmare, gravitatea abaterii disciplinare se determină în fiecare caz concret la aplicarea sancțiunii disciplinare – concedierea din funcție, care în speță nu a fost indicată și elucidată atât de către angajator, cât și de instanțele ierarhic inferioare.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază drept eronată concluzia instanței de apel privind respingerea acțiunii, în condițiile în care nu au fost verificate circumstanțele care au stat la baza stabilirii gradului de gravitate a abaterii disciplinare comise de către Ștefanco Ștefan, inclusiv și consecințele acesteia.

În circumstanțele relevate, instanța de recurs constată că decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 este arbitrară, nefiind motivată referitor la gradul de gravitate al abaterii disciplinare, iar dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumă și dreptul la o hotărâre și decizie motivate. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile

și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei), ceea ce la cazul prezentei spețe este lipsă.

Însă, la caz, Curtea de Apel Chișinău, pronunțând decizia din 17 martie 2016, a omis să satisfacă standardele procedurale relevante referitoare la conținutul actului judecătoresc, examinând pricina cu încălcarea normelor de drept procedural.

Ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta respectivele omisiuni de procedură și reiterând inexistența temeiurilor legale pentru a remite pricina spre rejudecare în instanța de fond (art.432 alin. (3) lit. d) și f) CPC), instanța de recurs consideră necesar de a casa decizia Curții de Apel Chișinău și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiuni care nu pot fi corectate de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și având în vedere lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Ștefanco Ștefan, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Ștefanco Ștefan.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ștefanco Ștefan împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Maria Ghervas